

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Δευτέρα, 05 Μάρτιος 2012 18:07 - Τελευταία Ενημέρωση Δευτέρα, 05 Μάρτιος 2012 20:15



Καλειδοσκόπιο (ένθετο του 24grammata.com)

επιμέλεια/ αρχισυνταξια: Απόστολος Θηβαίος

στο τέλος της σελίδας παρακολουθήστε βίντεο με τεχνίτες υαλουργούς από το Μουράνο

ΤΟ ΝΗΣΙ MURANO



Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Δευτέρα, 05 Μάρτιος 2012 18:07 - Τελευταία Ενημέρωση Δευτέρα, 05 Μάρτιος 2012 20:15

Οκτάγωνοι, σε επιβλητικά μεγέθη, πανάκριβοι για το μέσο άνθρωπο, προορισμένοι να κοσμούν πολυτελείς επαύλεις και βασιλικά ανάκτορα. Οι καθρέφτες και γενικά τα είδη υαλουργίας, τα οποία κατασκευάστηκαν στην περιοχή Murano, λίγο έξω από τη Βενετία συνιστούν ως τις μέρες μας αντικείμενα, των οποίων η χρήση ξεπερνά τα πλαίσια της διακόσμησης και εντάσσεται στη διαμόρφωση της παγκόσμιας, καλλιτεχνικής αισθητικής. Ακόμα και στην εποχή μας, η διαδικασία της δημοπράτησης ενός προϊόντος από τις καμίνους της περιοχής, ειδικά αν συνυπολογιστεί και η ιστορική αξία, προσελκύει εκατοντάδες, μανιώδεις συλλέκτες, οι οποίοι έχοντας γνωρίσει τη μοναδικότητα των εν λόγω, παραγομένων αντικειμένων, δεν διστάζουν να καταβάλουν υπέρογκα ποσά προκειμένου ένα έργο τέχνης να κοσμή στο μέλλον τον προσωπικό τους χώρο.



Η περιοχή Murano αποτελεί ένα σύμπλεγμα νησιών στη βορειοανατολική πλευρά της επονομαζόμενης λίμνης της Βενετίας. Η έκτασή τους υπολογίζεται στα 1,5 τετραγωνικά χιλιόμετρα ενώ ο συνολικός πληθυσμός τους δεν υπερβαίνει τους 5000 κατοίκους. Τα νησιά αυτά συνδέονται μεταξύ τους με γέφυρες, συνιστώντας μια ιδιαίτερα, γραφική περιοχή, η οποία προσελκύει κάθε χρόνο πλήθος τουριστών.



Το νησί, το οποίο φέρει το όνομα Murano κατοικήθηκε για πρώτη φορά τον 6ο αιώνα μ. Χ. από τους Ρωμαίους και αρχικά χρησιμοποιήθηκε ως λιμάνι διακομιδής εμπορευμάτων, κυρίως προϊόντων αλιείας, ενώ σημαντική ήταν η θέση του ως περιοχή παραγωγής, επεξεργασίας και μεταφοράς άλατος. Το νησί γνώρισε μεγάλη οικονομική άνθηση τα επόμενα χρόνια, ενώ τέτοια ήταν η ανάπτυξη που γνώρισε, ώστε διατηρούσε, κατ'αντιστοιχία με τη Βενετία συμβούλιο διοίκησης, το οποίο τελούσε υπό τις εντολές των επίσημων, βενετσιάνικων αρχών. Το ομώνυμο νησί φιλοξενούσε οικογένειες της υψηλής τάξης και με βάση τις ειδικές, οικονομικές του προοπτικές δεν άργησε να προβεί στη χρήση εσωτερικού νομίματος, καθιστώντας τις εμπορικές συναλλαγές στο έδαφός του, ως προτέρημα των ευκατάστατων. Οι μοναχοί απομονωτικού τάγματος (Camaldolese Order) κατοίκησαν το νησί θεωρώντας τις επικρατούσες συνθήκες κατάλληλες για την εμπέδωση ενός πνεύματος ασκητισμού, όπως προέβλεπε το τάγμα τους. Η αρχικά, αυτόνομη κοινότητα και μετέπειτα βασικό προάστιο της Βενετίας, εγκαταλείφθηκε από τους μοναχούς κατά τη ναπολεόντεια περίοδο και την απόπειρα του Γάλλου μονάρχη να καταλάβει την ιταλική χερσόνησο. Στις επόμενες δεκαετίες το Murano κατέστη το βασικό κοιμητήριο των Βενετών. Κατά το 15ο αιώνα η μετακίνηση και η τελική εγκατάσταση των υαλουργών τεχνιτών στην περιοχή σημάδεψε τη φήμη της και ανέδειξε το νησί ως έναν από τους πιο σημαντικούς τόπους κατασκευής υαλικών και καθρεφτών. Σήμερα, η φήμη αυτή παραμένει ζωντανή, ενώ οι επισκέπτες μπορούν να γίνουν μάρτυρες της διαδικασίας κατασκευής των περίφημων Murano, παρακολουθώντας τους τεχνίτες στα μεσαιωνικά κτίσματα με τις καμίνους. Το «Μουσείο του Γυαλιού», το οποίο φιλοξενείται στο Palazzo Giustinian φιλοξενεί απίθανες κατασκευές, πάντα χειροποίητες και πάντα, φυσικά κατασκευασμένες με την εξαιρετική τεχνοτροπία και την εμπνευσμένη, καλλιτεχνική αίσθηση των υαλουργών της Αναγέννησης.

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΥΑΛΟΥΡΓΙΑΣ. ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΗΜΗ.



Ο κίνδυνος για τις ξύλινες κατοικίες της Βενετίας, αλλά και μια πολιτική προστασίας των ειδικών τεχνικών κατασκευής υαλικών ειδών και κατόπτρων, είχε ως αποτέλεσμα τη μετακίνηση των εργαστηρίων στο νησί κατά την περίοδο πριν την Αναγέννηση και έπειτα. Οι υαλοουργοί τεχνίτες θεωρούνταν πολίτες ειδικής κατηγορίας, ενώ απολάμβαναν πλήθος προνομίων. Η θεώρησή τους ως τέτοιοι, επιβεβαιωνόταν από τη θέση τους στην κοινωνία αλλά και από το γεγονός ότι συχνά οι απόγονοί τους οδηγούνταν σε γάμους με μέλη των πιο επιφανών οικογενειών της Βενετίας. Η προστασία των μυστικών κατασκευής των φημισμένων υαλικών ειδών είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή απαγόρευσης στους τεχνίτες μετοίκησης σε άλλες πόλεις ή χώρες. Το αντιστάθμισμα ήταν τα σημαντικά πλεονεκτήματα τα οποία απολάμβαναν οι ίδιοι και οι οικογένειές τους. Παρόλες τις απαγορεύσεις όμως, ορισμένοι εξ αυτών ίδρυσαν μικρές μονάδες υαλοουργίας στη Βρετανία και την Ολλανδία, κοινωνώντας τις μοναδικές τεχνικές τους. Κράμματα από σμάλτο ή κρύσταλλο, επιστρωση με χρυσό και ασήμι, προσμίξεις με υδράργυρο και άλλα υλικά συνιστούν μερικές μόνο από τις καινοτομίες στη βιομηχανία της υαλοουργίας. «Venini», «Barovier & Toso», αποτελούν μερικούς μόνο από τους πιο φημισμένους οίκους υαλοουργίας, οι οποίοι συνεχίζουν να δημιουργούν τέχνη από την επεξεργασία του γυαλιού, κατασκευάζοντας περίτεχνα αντικείμενα πολυτελείας, όπως γυάλινες πέτρες και σκεύη οίνου. Η διατήρηση της φήμης των ειδών υαλοουργίας, ενισχύεται από την παροχή πιστοποιήσεων εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας και συναφών άρθρων της. Το παλαιότερο εργοστάσιο υαλοουργίας, το οποίο βρίσκεται ακόμη σε λειτουργία είναι το «Pauly & C. – Compagnia Venezia Murano», ιδρυθέν το 1866.

Με μια τέτοια ιστορία στον τομέα της υαλοουργίας δεν ήταν δυνατό να μην αναπτυχθεί μια σημαντική εξειδίκευση στην κατασκευή των καθρέφτων. Οι καθρέφτες της Βενετίας έφεραν τρία βασικά χαρακτηριστικά, τα οποία καθιστούν ως τις μέρες μας την αγορά τους προνόμιο ολίγων. Η σύνθεση αλατιού, νατρίου και πυριτίου, η ειδική φωτιά διαμόρφωσης του σχήματος και της ανθεκτικότητάς τους και τέλος η σύνθεση επεξεργασμένου και φυσικού άλατος κατέστησε το παραγόμενο αντικείμενο μοναδικό. Οι καθρέφτες από χάλυβα, βενετσιάνικης προέλευσης γρήγορα αναδειχτηκαν σε είδη μοναδικά, χαμηλού κόστους και προσιτοί για όλα τα βαλάντια. Ήταν όμως το τοπικά, παραγόμενο γυαλί, που συνέβαλε στη φήμη των καθρέφτων με τέτοιο τρόπο, ώστε η παρουσία τους να μαρτυρείται σε όλη την υδρόγειο. Ενδεικτικά αναφέρεται, πως βενετσιάνικοι καθρέφτες κοσμούν τα παλάτια της αρχαίας Ασπάδονας, σημερινού Ισφαχάν ή Ισφαχάν και του Λαχόρ στο σημερινό Πακιστάν.

Καθρέφτες τύπου Ρεάλ, άλλοι από χάλυβα όπως προείπαμε, οικονομικά προσιτοί και για τούτο ακραία διαδεδομένοι, επεξεργασία με ατσάλι, χρυσό ή ασήμι. Με τούτες τις περιγραφές και τη μοναδική σύσταση του γυαλιού καθίσταται καταννοητό το γεγονός πως το 1520 απογραφή στην πόλη των Παρισίων καταγράφει δύο μόνο βενετσιάνικους καθρέφτες, ενώ τα επόμενα χρόνια ο αριθμός αυτός δεν θα ξεπεράσει τους εννιά, καταδεικνύοντας τη μοναδικότητα των αντικειμένων αυτών.

Δεν υπάρχει λοιπόν αμφιβολία πως για τους γνώστες των αντικειμένων τέχνης οι βενετσιάνικοι καθρέφτες συνιστούν μια πολυτέλεια, αμίμητη. Η φήμη, η κατασκευή, ο μύθος για την προέλευση και η ευρύτητα στη διάδοσή τους κατέστησε τους καθρέφτες Murano μοναδικούς. Μια φήμη ικανή, με άλλα λόγια, όπως αποδείχτηκε να ενστερνιστεί δικαίως το στοιχείο της διαχρονικότητας.

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Δευτέρα, 05 Μάρτιος 2012 18:07 - Τελευταία Ενημέρωση Δευτέρα, 05 Μάρτιος 2012 20:15
